

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра «Дизайн»
(найменування кафедри)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ППВ01.1 КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО
СЕРЕДОВИЩА МІСТА
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: _____ Архітектура та містобудування _____
(назва освітньої програми)

Спеціальність: _____ 191 «Архітектура та містобудування» _____
(найменування спеціальності)

Галузь знань: _____ 19 Архітектура та будівництво _____
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: _____ другий (магістерський) рівень _____
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри
«Дизайн»
(найменування кафедри)

Протокол № 1 від 20.08.2019 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	<i>КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТА (Вибіркова)</i>
Рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський) рівень</i>
Викладач	<i>Криворучко Юрій Іванович, професор, доктор архітектурних наук, доцент</i>
Контактна інформація викладача	<i>тел.: +380(61)7698509, +380(61)7698360 e-mail: kafedra_designer@zntu.edu.ua</i>
Час і місце проведення навчальної дисципліни	<i>Предметна аудиторія кафедри</i>
Обсяг дисципліни	<i>Кількість годин 165, кредитів 5,5, розподіл годин (14 лекції, 44 практичні, 107 самостійна робота), вид контролю залік.</i>
Консультації	<i>Згідно з графіком консультацій</i>
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Курс базується на знаннях студента з попередніх курсів «Ландшафтна архітектура», «Композиційний аналіз містобудівного простору», «Архітектурного проектування», «Основи містобудування», та ін. Головне призначення курсу – наукове дослідження, яке є складовою обґрунтування проектного рішення магістерської роботи.</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Загальні компетентності: ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Прагнення до збереження навколишнього середовища. ЗК06. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК09. Здатність накопичувати інноваційні знання, володіти сучасними інформаційними технологіями.</p> <p>Фахові компетентності: С(Ф)К06. Здатність до розуміння теорії містобудування: формування систем розселення, районного планування, урбаністики, структури генерального плану, економіки містобудівних систем, благоустрою та інженерному обладнанню територій, реновації територій, естетики архітектурно-містобудівного середовища. С(Ф)К12. Володіння засобами проектного моделювання виконання технічних зображень методами і прийомами художньої і комп'ютерної графіки для використання в науково-теоретичному дослідженні архітектурно-дизайнерському і ландшафтному проектуванні, а також в проектах реконструкції і реставрації пам'яток історичного, прогностичного та існуючого архітектурного, містобудівного і ландшафтному середовища. С(Ф)К18 Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у композиційному формуванні ландшафтному середовища міста С(Ф)К21. Знання та розуміння особливостей виробництва і використання сучасних будівельних матеріалів і технологій при прийнятті концептуальних, експериментальних прогностичних проектних рішень щодо оздоблення екстер'єрів та інтер'єрів будівель і споруд, малих архітектурних форм проектах благоустрою міських і ландшафтних територій, концептуальних проектах реконструкції та реставрації історичних і сучасних пам'яток архітектури і містобудування.</p> <p>Очікувані програмні результати навчання: ПРН1. Реалізувати знання основних понять, термінів і значень, професійної мови спілкування в сфері архітектури та містобудування: теорії архітектури, реконструкції, реставрації архітектурних об'єктів, ландшафтної архітектури, інформаційних технологій в архітектурі. ПРН11. Володіти методами художньо-композиційного, образного мислення в ландшафтному проектуванні та прогнозуванні.</p>	

ПРН 14. Знати основні засади, принципи і розділи державної нормативної бази, створеної для розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів, проєктів реконструкції та реставрації існуючих об'єктів

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

вивчення основ комплексного формування ландшафтного середовища міста; розгляд творчих методів в композиції ландшафтних об'єктів.

5. Завдання вивчення дисципліни

- познайомити студента із ландшафтними основами архітектурної творчості;
- дати студенту знання про головні характеристики та особливості садово-паркового мистецтва;
- розглянути загальні положення формування ландшафтного середовища міста; стильові засади формування ландшафтних об'єктів;
- ознайомити із елементами композиції формування ландшафтного середовища міста;
- вивчити інноваційні прийоми і методи комплексного формування ландшафтного середовища;
- надати знання з алгоритму проєктного процесу формування ландшафтного середовища;
- навчити студента бачити проблемну ситуацію в архітектурно-міському та ландшафтному середовищі та знаходити шляхи вирішення проблеми через звернення до світового досвіду і через пошук індивідуального підходу.

6. Зміст навчальної дисципліни

Знання основ комплексного формування ландшафтного середовища міста; розгляд творчих методів в композиції ландшафтних об'єктів, основи ландшафтно-архітектурної творчості; знання про головні характеристики та особливості садово-паркового мистецтва; загальні положення формування ландшафтного середовища міста; стильові засади формування ландшафтних об'єктів; інноваційні прийоми і методи комплексного формування ландшафтного середовища; знання з алгоритму проєктного процесу формування ландшафтного середовища.

МОДУЛЬ 1. КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТА

Змістовий модуль 1. Загальні положення формування ландшафтного середовища міста; стильові засади формування ландшафтних об'єктів

Тема 1 Загальні положення формування ландшафтного середовища міста

1. Історичні передумови.
- 2 Ландшафтні основи архітектурної творчості.
3. Вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції

Тема 2. Природна форма – основа формоутворення в архітектурі. взаємозв'язок людини з природним ландшафтом. Ландшафтні форми.

1. Взаємозв'язок людини з природним ландшафтом
2. Природні форми та ландшафтні форми
3. Композиційна структура ландшафтно-містобудівного середовища

Тема 3. Семантична складова ландшафтних форм. приклади ландшафтно-архітектурних композицій. Елементи природного ландшафту міського середовища.

1. Чинники і умови становлення архітектурно-ландшафтної форми.
2. Категорії ландшафтно-архітектурних форм.
3. Зміст аналізу і оцінки ландшафтно-архітектурного середовища
4. Рельєф і формування міської території
5. Вода у міському краєвиді
6. Естетичні достоїнства зелені у міському краєвиді
7. Основні типи і призначення парку

Тема 4. Стиль та емоційна організація ландшафтного середовища. Історичні та сучасні стилі у садово-парковому мистецтві.

1. Історія становлення садово-паркового мистецтва
2. Історичні передумови виникнення саду.
3. Стилi в мистецтві композиції саду.
4. Традиції мистецтва композиції саду.

5. Головні мотиви стилю в культурі садових композицій Європи.

6. Натуралістичний мотив архітектурно-планувальної композиції саду (XVIII, XIX - початок XX ст.). Головні напрями натуралістичного мотиву.

Змістовий модуль 2 Інноваційні прийоми та методи композиційного формування ландшафтного середовища міста

Тема 5. Поняття архітектурної композиції. Елементи композиції і варіанти композиційних побудов в ландшафтному середовищі

1. Композиція ландшафту.
2. Композиційні прийоми проектування ландшафтних об'єктів.
3. Особливості композиційного формування середовищних структур.

Тема 6. Поняття просторових осей і їх роль в побудові композиції. Принцип масштабних опозицій як композиційний засіб формування образу

1. Архітектурне розуміння простору.
2. Обмежений і необмежений простори.
3. Психологічне сприйняття простору
4. Естетичне поняття доміанти та смислового центру в композиції.
5. Смісловий зміст поняття «голове».
6. Роль просторових меж в композиції
7. Фактор руху в композиції; композиційні властивості сприйняття в архітектурно-ландшафтному середовищі
8. Основні принципи міграційної системи архітектурних просторів

Тема 7. Композиційний аналіз ландшафтного середовища. Проектний процес формування архітектурно-ландшафтного середовища

1. Аналіз функціональної структури об'єкту дослідження.
2. Аналіз структури ландшафту.
3. Аналіз структури соціально-економічних зв'язків і шляхів руху.
4. Аналіз структури функціональних зон.
5. Аналіз композиційно-просторової структури об'єкту дослідження.
6. Аналіз структури домінант досліджуваного середовища.
7. Аналіз композиційно-просторової структури середовища.
8. Типологія та особливості проектування ландшафтних об'єктів.
9. Композиційні та естетичні засади проектування ландшафтних об'єктів.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1.	Тема 1 Загальні положення формування ландшафтного середовища міста.	Лекція, практичні	8
2	Тема 2 Природна форма – основа формоутворення в архітектурі. взаємозв'язок людини з природним ландшафтом. Ландшафтні форми	Лекція, практичні	8
3.	Тема 3 Семантична складова ландшафтних форм. приклади ландшафтно-архітектурних композицій. Елементи природного ландшафту міського середовища.	Лекція, практичні	8
4.	Тема 4 Стилль та емоційна організація ландшафтного середовища. Історичні та	Лекція, практичні	8

	сучасні стилі у садово-парковому мистецтві.		
5.	Тема 5. Поняття архітектурної композиції. Елементи композиції і варіанти композиційних побудов в ландшафтному середовищі.	Лекція, практичні	8
6.	Тема 6. Поняття просторових осей і їх роль в побудові композиції. Принцип масштабних опозицій як композиційний засіб формування образу.	Лекція, практичні	10
7.	Тема 7 Композиційний аналіз ландшафтного середовища. Проектний процес формування архітектурно-ландшафтного середовища	Лекція, практичні	8
	Разом		58

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Графічне завдання 1. Відобразити історичні аналоги садів і парків світової культури; проаналізувати вплив природного ландшафту на побудову архітектурної композиції. Графічне завдання 2. Проаналізувати історичні аналоги садово-паркового мистецтва; Ознайомитись з історією становлення садово-паркового мистецтва.	12
2	Графічне завдання 3. Охарактеризувати чинники і умови становлення архітектурно-ландшафтної форми, визначити категорії ландшафтно-архітектурних форм. Графічне завдання 4. Проаналізувати сучасні аналоги садово-паркового мистецтва; визначити семантичну складову ландшафтних форм.	12
3	Графічне завдання 5. Композиційні та естетичні засади проектування ландшафтних об'єктів: простота, єдність і гармонія, рівновага, масштаб і пропорції, атрактивність, функціональність. Графічне завдання 6. Стиль та емоційна організація ландшафтного середовища. Історичні та сучасні стилі у садово-парковому мистецтві.	12
4	Графічне завдання 7. Формування архітектурного та ландшафтного середовища. Розробити структуру садово-паркового комплексу або інших відкритих просторів міського середовища згідно основним композиційним принципам формування середовищ цих структур. Графічне завдання 8. Виконання ландшафтного аналізу території, визначеної для дослідження..	20
5	Графічне завдання 9. Проаналізувати особливості композиційного формування середовищних структур паркових комплексів або інших ландшафтних об'єктів; визначити елементи композиції і варіанти композиційних побудов природного ландшафту міського середовища. Графічне завдання 10. Аналіз аналогів ландшафтних об'єктів різних за типологією та	14

	особливостями магістерської роботи.	
6	Графічне завдання 11. Головні мотиви стилю в культурі садових композицій України, Європи та Азії. Зобразити аналоги садово-паркового мистецтва в історичному та сучасному стилі. Графічне завдання 12. Вирішення просторової структури ландшафтного комплексу згідно стилю та основної проектної концепції.	16
7	Графічне завдання 13. Кольорове зображення ландшафтного середовища в двох різних варіантах з точки зору психологічного сприйняття та візуальних акцентів. Графічне завдання 14. Визначення методики та основних принципів проектування ландшафтних об'єктів.	20
	Разом	107

9. Система та критерії оцінювання курсу

Навчальна дисципліна «**КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТА**» оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Вона складається з двох модулів, та 4-х змістових модулів. Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100-бальною шкалою за накопичувальною системою.

Форми поточного контролю:

- конспектування лекцій;
- усна відповідь на практичному занятті;
- написання реферату;
- виконання завдань для самостійної роботи.

Модульний контроль: результат вивчення кожного модуля складає підсумок всіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи.

Підсумковий контроль знань: - залік і у другому семестрі іспит проводиться у форми усної відповіді на запитання екзаменаційних білетів.

10. Політика курсу

Студент повинен використовувати знання з «**КОМПОЗИЦІЙНЕ ФОРМУВАННЯ ЛАНДШАФТНОГО СЕРЕДОВИЩА МІСТА**» для того щоб бачити проблемну ситуацію в архітектурно-міському та ландшафтному середовищі та знаходити шляхи вирішення проблеми через звернення до світового досвіду і через пошук індивідуального підходу.